

ματα μετάξης ἢ ἐρίου ἢ βάμβακος χρησιμεῖον συνήθως πρὸς κόσμησιν τῶν παρυφῶν καὶ ἄλλων μερῶν τῶν ἐνδυμάτων κοιν. καὶ Πόντ. (Κερσ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.): Φρύδια σὰ γαϊτάνι (λεπτὰ καὶ κανονικὰ) κοιν. Δρόμος σὰ γαϊτάνι (εὐθύτατος) *Ηπ. || Φρ. Πλέκω γαϊτάνι (βυσσοδομῶ κακόν τι κατὰ τινος, ἐπιβουλεύομαι) πολλαχ. Κάνω γαϊτάνι (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ζάκ. Πίνω ἓνα γαϊτάνι (πίνω ποτὸν ἔχον ἐντὸς τοῦ ποτηρίου ὕψος ὅσον τὸ πάχος γαϊτανιοῦ, δηλ. πολὺ ὀλίγον) Κύθν. κ. ἄ. || Παροιμ. Ἀπέξον ὁ χορὸς γαϊτάνιν φαίνεται (οἱ ἔξω τῶν πραγμάτων εὐρισκόμενοι νομίζουν ταῦτα εὐκόλα καὶ εἶναι ἀφειδεῖς εἰς παροχὴν ὁδηγίων) Κερσ. || *Ἄσμ.

Τόσα καὶ τόσα Σάββατα καὶ μύριες Κυριακάδες
κόρη δαχτάνι ἐπλεκε, κόρη δαχτάνι πλέκει
Σαμακόβ.

Κόρη ἁτάνιν ἤπ-πλεε τεσσάρους πέντε χρόνους
(ἤπλεε = ἐπλεκε) Τῆλ.

Ψηλομελαχρινούλλα μου, ποῦ τὸ ἄρες τὸ μελάνι
κ' ἤβαρες τὰ φρυδάκια σου κ' εἶναι σὰ δὲ γαϊτάνι;
Ἀπύρανθ. β) Σχοινίον μάλλινον πλεγμένον ὡς γαϊτάνι καὶ χρησιμεῖον διὰ δέσιμον σακκουλίων, σάκκων κττ. Στερελλ. (Κλών.) γ) Πλέγμα μεταξωτὸν μαῦρον χρησιμεῖον εἰς ἐξάρτησιν ὥρολογίου Παξ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ζάκ. Σαμοθρ. 2) Μετάξιον νῆμα, μετὸ ὁποῖον γίνονται τὰ κεντήματα τῶν ἀνδρικῶν γελεγκίων Ρόδ. 3) Ἡ κεντημένη ἄκρα ἐνδύματος, παρυφὴ Στερελλ. (Καλοσκοπ.)

4) Ὁ Ἀποκρᾶτικος χορὸς γαϊτανάκι 2, ὁ ἰδ., Ἀθῆν. Ζάκ. Κεφαλλ. β) Χορὸς τῆς τρίτης ἡμέρας τοῦ Πάσχα, καθ' ὃν δύο ἡμιχόρια τραγουδῶντα συμπλέκουν εἰς ὠρισμένην στιγμὴν τὰς χεῖρας καὶ ἀποτελοῦν ἐν ὠραίῳ σύμπλεγμα Στερελλ. (Κλών.) γ) Γαμήλιος χορὸς μετὰ βήματα συρτὰ Ρόδ. 5) Εἶδος μαύρου σύκου (ὁ καρπὸς τῆς συκῆς γαϊτάνα, δι' ὃ ἰδ. γαϊτάνης Β 2) Μύκ. Σῦρ.

6) Πόα τις μετὰ ἑλικας εὐαίσθητους Στερελλ. (Αἰτωλ.) Β) Ἐπιρρηματ. 1) Κατ' εὐθείαν γραμμὴν κοιν.: Φρ. Τὸ παίρνω σκοινὶ γαϊτάνι (ἐπὶ ὀχληρᾷ ἐπαναλήψεως τοῦ ἰδίου πράγματος. Περὶ τῆς φρ. ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Λεξικογρ. Δελτ. 4, 122) κοιν. Πάει ὁ χορὸς γαϊτάνι ἢ ἀπλῶς χορὸς γαϊτάνι (ἐπὶ χοροῦ εὐρύθμου καὶ κανονικοῦ) σύνθηθ. Σέρνω τὸ χορὸ γαϊτάνι (συνών. τῇ προηγουμένῃ) πολλαχ. Ἡρτι ἢ δ'λεῖα γαϊτάν' (εὐδωδῶθη τὸ ἔργον) Μάδυτ.

2) Ἀδιακόπως, συνεχῶς Μακεδ. (Βλαστ.): Τραυῶ γαϊτάν'.

γαϊτανιά ἢ, Κρήτ. γαϊτάνια Πόντ. (*Ιμερ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά.

1) Γαϊτάνης Β 1, ὁ ἰδ., Κρήτ. Ἡ λ. καὶ ὡς ὄν. κύριον Θράκ. 2) Ὄνομα ἀγελάδος Πόντ. (*Ιμερ.)

γαϊτανίζω Κρήτ.—Δασκαλογιάνν. Τραγούδ. στ. 913.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι.

Σχηματίζω εἰς κύκλους, ἐπὶ χοροῦ (καθὼς τὰ κυκλικά ποικίλματα τὰ ὁποῖα γίνονται μετὰ τὸ γαϊτάνι): Ποίημ.

Δὲ βλέπω νηοὺς μετὰ τ' ἄρματα ἀσημοκονκ' ἰλλωμένους,
ψηλοὺς καὶ λυγνομέσσηδες σὰν βιόλες στολισμένους
νά γαϊτανίζου δὲ χορὸ, νὰ λέει μαδινάδες

Δασκαλογιάνν. ἔνθ' ἄν.

γαϊτάνικας ὁ, Πόντ. (Λιβερ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι.

Ὄνομα βοδὸς ἐνεκα τῶν ἰδιαζόντων χρωματιστῶν ραβδώσεων τοῦ τριχώματος.

γαϊτανίτσα ἢ, Καπ. (Σινασσ.)

Ὑποχορ. τοῦ οὐσ. γαϊτάνι διὰ τῆς καταλ. -ίτσα.

1) Γαϊτανάκι 1, ὁ ἰδ. 2) Μεταφ. ἡ ὁφρὺς τοῦ ἀνθρώπου (ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ σχήματος). Συνών. φρύδι.

γαϊτάνλης ἐπίθ. ἀμάρτ. καϊτάνλης Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λής.

Ὁ πεποικιλμένος μετὰ γαϊτάνι (σημ. Α 1): Καϊτάνλία ζουπούνας.

γαϊτάνλάεμαν τό, ἀμάρτ. καϊτάνλάεμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαϊτάνλαεύω.

Ποίκιμα μετὰ γαϊτάνι (σημ. Α 1).

γαϊτάνλαεύω ἀμάρτ. καϊτάνλαεύω Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γαϊτάνλης.

Ποικίλλω μετὰ γαϊτάνι (σημ. Α 1).

*γαϊτανογιός ὁ, γατανογιός Ἰων. (Καράμπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαϊτάνι καὶ γός.

Υἱὸς ἀσίου κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν χωρικόν: Ἄσμ.

Γατανογιέ κς ἀπόξεψε, γατανογιέ κατέβα,
νά φάς τὰ μέσα τοῦ λαγοῦ, τὰ δῶξ τῆς περδίκας.

γαϊτανοζωσμένος ἐπίθ. Ἡπ. Κῶς γαϊτανοζωμένος Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τοῦ ζωσμένος μετοχ. τοῦ ρ. ζώνω.

Ὁ οἶονεῖ ζωσμένος μετὰ γαϊτάνι, ἥτοι ὁ φορῶν ἐνδύματα κοσμημένα μετὰ γαϊτάνι: Ἄσμ.

Ἐχει παιδὶ μικρούτοικο καὶ γαϊτανοζωσμένο,
τὸ λούζουν, τὸ χτενίζουν, 'ς τὸ δάσκαλο τὸ πάνε

Ἡπ.

Μωρὲ παιδὶ μικρούτοικο καὶ γαϊτανοζωσμένο

ποῦ σ' ἔλουζαν, σὲ χτενίζαν, 'ς τὸ δάσκαλο σὲ πάγουν
Κῶς.

γαϊτανολαιμοῦσα ἐπίθ. Θηλ. Πελοπ. (Μάν.) κ. ἄ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαϊτάνι καὶ λαιμός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα, δι' ἣν ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37(1925) 180 κέξ.

Ἡ ἔχουσα λαιμὸν ἐπιμήκη: Ἄσμ.

Κυρὰ ψηλή, κυρὰ λυχνή καὶ γαϊτανολαιμοῦσα.

γαϊτανομμάτης ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. γαϊτανομμάτα ἄγν. τόπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαϊτάνι καὶ μάτι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ης.

Γαϊτανοφρυδάτος, ὁ ἰδ.: Παροιμ. Ὅσον στραβὸ χωρὶς ἢ στραβὴ φοράδα εἶναι γαϊτανομμάτα («ἐν τυφλῶν πόλει καὶ γλαυρὸς βασιλεύει»).

γαϊτανοπεριπλεγμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. γαϊτανοπεριπλεγμένη Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τοῦ περιπλεγμένος μετοχ. τοῦ ρ. περιπλέκω.

Γαϊτανοπλεγμένος, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Εἴν' ἡ μέση σου ζωσμένη, | γαϊτανοπεριπλεγμένη.

γαϊτανοπλεγμένος ἐπίθ. Πελοπ. (Μάν.) γαϊτανοπλεγμένος Κέρκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τοῦ πλεγμένος μετοχ. τοῦ ρ. πλέκω.

Ὁ οἶονεῖ ὡς γαϊτάνι πλεγμένος, δηλ. λεπτὸς καὶ κανονικός: Ἄσμ.

